

ÅRSBERETNING
2020
Retten i Aarhus
(bemærkninger til årsnøgletal)

Indhold

1. Indledning – kort præsentation af retten	3
2. Bemærkninger til resultater i 2020	4
2.1: Effektivitet (aktivitet og produktivitet)	4
2.2: Sagsbehandlingstider (målopfyldelse og gennemsnitlige sagsbehandlingstider) ..	6
2.3: Målopfyldelse for VVV-sager	10
2.4: Udvalgte HR-nøgletal (sygefravær og personaleomsætning mv.)	10
2.5: Eventuelle andre bemærkninger	11
3. Udviklingsinitiativer i 2020	11

1. Indledning – kort præsentation af retten

Retten i Aarhus er en af landets største retter og har til huse i to smukke, gamle bygninger på Vester Allé 10 og 12 i Aarhus.

Retten i Aarhus har ca. 100 medarbejdere, hvoraf ca. 25 er dommere og øvrige jurister, ca. 55 kontorfunktionærer, 6 vagt- og servicemedarbejdere, 4 elever og et varierende antal deltidsansatte jurastuderende.

2. Bemærkninger til resultater i 2020

Overordnet set er resultaterne for 2020 særdeles tilfredsstillende for Retten i Aarhus.

Rettens samlede aktivitet, målt i vægtede afsluttede sager, steg fra 45.713 sager i 2019 til 48.720 sager i 2020, svarende til en stigning på 6,5 procentpoint. Samlet for byretterne har der i samme periode været et fald i antallet af vægtede afsluttede sager på 3,3 procentpoint.

Stigningen i antallet af afsluttede sager er sket på trods af Corona-pandemien, og med kun en lille stigning i årsværksforbrug, idet rettens samlede antal årsværk steg fra 80,6 i 2019 til 82,0 i 2020.

Produktiviteten for retten som helhed steg fra 97,9 i 2019 til 101,9 i 2020, svarende til en stigning på 4,0 procentpoint. Samlet for byretterne har der i samme periode været en tilbagegang i produktivitet fra 100 til 96,5, svarende til et fald på 3,5 procentpoint.

Retten havde den 7. højeste produktivitet af de 24 byretter.

Stigningen dækker over en stigning i produktiviteten for juristerne fra 100,9 i 2019 til 104,9 i 2020 og en stigning i produktiviteten for kontorfunktionærer fra 96,4 i 2019 til 100,8 i 2020.

Der er således ydet en bemærkelsesværdig og stor indsats af alle medarbejdere ved Retten i Aarhus.

2.1: Effektivitet (aktivitet og produktivitet)

Det bemærkes, at produktivitetstallene i 2020 er beregnet med 2019 som indeks 100, hvor produktivitetstallene i 2019 var beregnet med 2012 som indeks 100. Det er således ikke muligt at sammenligne dette års produktivitetstal med produktivitetstal i tidligere årsberetninger.

Straffesager

Igen i 2020 har retten fortsat haft særligt fokus på afviklingen af straffesager. I 2020 er tendensen med et stort antal nævningesager og arrestantsager fortsat. Der blev i 2020 afviklet 15 nævningesager (personsager). Antallet af arrestanter har holdt sig på et højt niveau og har det meste af året ligget på ca. 140-150.

Antallet af nævningesager og arrestantsager har medført et stort antal sager med mange retsdage. Vi oplever, at arrestantsagernes behandling hos anklagemyndigheden medfører lange fængslingsperioder, inden sagen er klar til hovedforhandling, og med det høje antal af arrestanter medfører dette et stort, dagligt arbejde med fristforlængelser mv.

Antallet af nævningesager og domsmandssager af større omfang med flere tiltalte og mange retsdage har også i 2020 medført en stor ophobning af straffesager. Der har været iværksat en intensiv proces for at få berammet de mange - og gamle - straffesager og få afviklet flere straffesager end tidligere.

I 2020 afsluttede retten 14.413 straffesager målt i vægtede afsluttede sager. Antallet af afsluttede sager ligger lidt over 2019, hvor retten afsluttede 13.024 straffesager målt i vægtede afsluttede sager.

I 2020 steg rettens antal modtagne straffesager igen i forhold til 2019 med 11 %. Dette kan sammenholdes med, at der allerede fra 2018 til 2019 havde været en stigning i antallet af modtagne sager med 14,4 %. Der modtages altså stadig flere og flere straffesager ved retten.

Retten fik i 2020 ekstra midler til dommer- og sekretærbistand, og det er helt nødvendigt, at der fortsat tilføres ekstra midler, så vi – af hensyn til vores brugere – kan bringe bunken af ikke-afviklede straffesager og dermed gennemløbstiden ned på et niveau, som er acceptabelt. Afviklingen af gamle sager har en automatisk negativ effekt på gennemløbstiden som helhed.

Produktiviteten vedrørende straffesagerne er faldet fra 92,4 i 2019 til 85,2 i 2020. Faldet skyldes det store antal aflyste sager som følge af Covid-19-pandemien. Covid-19-pandemien har således i særlig grad har påvirket straffesagerne, idet et meget stort antal sager har måttet aflyses på dagen som følge af mistanke om smitte med Covid-19 hos en af sagens aktører.

Aflysninger medfører både en forsinkelse af sagerne et stort ekstraarbejde i forbindelse med ny berømmelse og indkaldelse. Endvidere skal det bemærkes, at sager først indgår i produktivetsberegningerne på det tidspunkt, hvor de afsluttes endeligt.

Civile sager

Opgørelserne af aktivitet og produktivitet vedrørende civile sager omfatter blandt andet almindelige civile sager, småsager og familiesager.

I 2020 afsluttede Retten i Aarhus 2.739 civile sager målt i afsluttede vægtede sager. Det er en stigning fra 2.559 sager i 2019.

Produktiviteten vedrørende civile sager steg fra 94,9 i 2019 til 119,8 i 2020, svarende til den fjerde-højeste produktivitet i landet. På landsplan faldt produktiviteten vedrørende civile sager fra 100 i 2019 til 98,4 i 2020.

Familiesager

Familieretten blev etableret den 1. april 2019, hvor de familieretlige sager overgik fra civilretten. Det er derfor første år, hvor der er et reelt sammenligningsgrundlag for 2019 og 2020.

Det bemærkes, at tallene for familieretten indgår sammen med civilretten i aktivitet ved retten målt som vægtede afsluttede sager, og ikke som en selvstændig enhed, hvorved ikke alle sagsemner kan læses i oversigten.

Til trods for at Familieretshuset, i dele af 2020, har været delvist nedlukket grundet covid-19 og herefter været i gang med onboarding af nye medarbejdere, har familieretten modtaget 361 sager fordelt på 5 forskellige sagstyper. Dertil kommer 37 tvangsfjernelsessager, som er modtaget fra

Ankestyrelsen og 85 tvangsfuldbyrdsessager, som er anlagt af borgerne. I alt har familieretten i 2020 modtaget 483 sager.

Fogedsager

Retten i Aarhus havde i 2020 den 3. største fogedret i landet målt på vægtede afsluttede sager. Der er på trods af Corona krisen i 2020 sket en stigning i antallet af vægtede afsluttede sager fra 17.520 i 2019 til 19.072 i 2020.

Rettens samlede produktivitet vedrørende fogedsager var i 2020 på 126,9, hvor den i 2019 var 115,4. Den gennemsnitlige produktivitet vedrørende fogedsager for Danmarks Domstole var i 2020 på 92,1. Produktiviteten placerer Fogedretten i Aarhus som den samlet set mest effektive fogedret i Danmark.

Fogedrettens jurister havde isoleret set landets tredjehøjeste produktivitet i 2020 og for kontor-medarbejderne var produktiviteten landets næsthøjeste.

Skiftesager

Retten i Aarhus var i 2020 den næststørste skifteret uden for Sø- og Handelsrettens område målt på vægtede afsluttede insolvenssager og den 5. største skifteret målt på vægtede afsluttede dødsboskiftesager. Notarkontoret har desuden ekspederet 4. flest dokumenter i forhold til landets øvrige notarkontorer.

Antallet af afsluttede vægtede insolvenssager faldt betydeligt fra 2019 til 2020, idet Skifteretten i Aarhus afsluttede 1.212 insolvenssager i 2020 mod 1.620 sager i 2019. Faldet skyldes i et vist omfang periodiseringsmæssige forhold. Antallet af afsluttede vægtede dødsbosager steg samtidig betydeligt til 2.852 i 2020 mod 2.577 i 2019. Endelig steg antallet af notarforretninger til 7.294 i 2020 mod 6.683 i 2019.

Rettens samlede produktivitet vedrørende skiftesager var 110,9 i 2020 mod 102,6 i 2019 og placerer Skifteretten i Aarhus som landets fjerdebedste. Udviklingen dækker over en stor produktivitetsstigning for både kontormedarbejderne og juristerne.

2.2: Sagsbehandlingstider (målopfyldelse og gennemsnitlige sagsbehandlingstider)

Straffesager

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for de 80 % hurtigst behandlede nævninge- og domsmands-sager ved Retten i Aarhus var i 2020 på 179 dage. Det er den længste gennemsnitlige sagsbehandlingstid for de 80 % hurtigst behandlede nævninge- og domsmandssager af alle byretter. Målet er 90 dage, og samlet for byretterne var resultatet på 99 dage i 2020.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for de 80 % hurtigst behandlede sager uden domsmænd

ved Retten i Aarhus var i 2020 på 292 dage. Det er den længste gennemsnitlige sagsbehandlingstid for de 80 % hurtigst behandlede sager uden domsmænd af alle byretter. Målet er 95 dage, og samlet for byretterne var resultatet i 2020 på 117 dage.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for de 80 % hurtigst behandlede tilståelsessager ved Retten i Aarhus var i 2020 på 168 dage. Det er den længste gennemsnitlige sagsbehandlingstid for de 80 % hurtigst behandlede tilståelsessager af alle byretter. Målet er 45 dage, og samlet for byretterne var resultatet i 2020 på 54 dage.

Årsagen til rettens resultat på gennemløbstiden på nævninge- og domsmandssager er den store ophobning af domsmandssager, som medfører, at domsmandssager, der ikke er særligt prioriteret, har meget lang sagsbehandlingstid. Denne ophobning betyder også, at en stor del af retstiden dedikeres til behandling af domsmandssager, hvilket har negativ effekt på gennemløbstiden for sager uden domsmænd og tilståelsessager.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for de 80 % hurtigst behandlede bødesager uden retsmøde ved Retten i Aarhus var i 2020 på 9 dage. Målet er 10 dage, og samlet for byretterne var resultatet i 2020 på 5 dage. Årsagen til rettens resultat er en fortsat fokuseret indsats fra medarbejderne og ledelsesmæssigt fokus på sagstypen. Da der ikke afholdes retsmøder i sagerne, bliver denne sags-type ikke påvirket af den store ophobning af domsmandssager.

Sagsbehandlingstiden vedrørende domsmandssager er steget fra gennemsnitligt 276 dage i 2019 til 303 dage i 2020. Sagsbehandlingstiden vedrørende tilståelsessager er steget fra 209 dage i 2019 til 284 dage i 2020. Sagsbehandlingstiden for sager uden domsmænd (både med og uden retsmøder) er steget fra 46 dage i 2019 til 54 dage i 2020. Sagsbehandlingstiden vedrørende nævningesager er steget 124 dage i 2019 til 221 dage i 2020.

Retten i Aarhus har i 2020 haft usædvanlig mange straffesager, der som følge af Covid-19-pandemien er blevet aflyst eller udsat med meget kort varsel. Dette bidrager til lang sagsbehandlingstid og lav målopfyldelse.

Retten i Aarhus har også i 2020 stort fokus på at overholde 37-dages-fristen i størst muligt omfang. Foruden VVV-sagerne, som udgør et betydeligt antal sager ved Retten i Aarhus, prioriteres blandt andre sager om ungdomskriminalitet, nævningesager og arrestantsager også forud for øvrige straffesager. Der er dermed kun begrænset retstid til straffesager, der ikke har særlig prioritet, og dette påvirker både målopfyldelsen og sagsbehandlingstiden negativt.

Civile sager

Målopfyldelse for de 80 % hurtigste civile sager viser, at der vedrørende de almindelige civile sager, boligsager og småsager var en gennemløbstid på 121 dage i 2020 mod 104 dage i 2019. Målet er under 122 dage. Vedrørende hovedforhandlede almindelige civile sager og boligsager var gennemløbstiden 595 dage i 2020 mod 524 dage i 2019. Målet er under 456 dage.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for hovedforhandlede almindelige civile sager steg fra 702 dage i 2019 til 813 dage i 2020, og den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for hovedforhandlede boligretssager steg fra 587 dage i 2019 til 603 dage i 2020.

Målopfyldelse for de 80 % hurtigste civile sager viser, at der vedrørende hovedforhandlede småsager var en gennemløbstid på 369 dage i 2020 mod 328 dage i 2019. Målet er under 8 måneder.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for hovedforhandlede småsager steg fra 412 dage i 2019 til 444 i 2020.

Årsagerne til den generelle forlængelse af sagsbehandlingstiden og forringelse af målopfyldelsen i de civile sager er lang berammelsestid som følge af en prioritering af behandlingen af straffesager, herunder navnlig de særligt prioriterede straffesager, på bekostning af de civile sager.

Familiesager

Målopfyldelsen på 80 % af de hurtigste sager for prøvelsessager efter forenklet proces ligger med en sagsbehandlingstid på 23, hvor landsgennemsnittet er 46, og den femtebedste ret ligger på 35.

Sagsbehandlingstiden for tvangsfuldbyrdsessager er ligeledes faldet og ligger nu med en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på 17 dage, hvor den i 2019 var 20 dage.

Prøvelsessagerne bliver prioriteret, og der er i afdelingen fokus på, at målopfyldelsen overholdes for de fleste sager. Der er ligeledes fokus på, at ikke-komplicerede sager afsluttes hurtigst muligt.

Tvangsfuldbyrdsessagerne bliver prioriteret i afdelingen, og de berammes i funktionschefens kalender så hurtigt, som det er muligt.

I tallene ses en stor stigning af sagsbehandlingstiden for § 6 og § 7 sager. Det er en tendens, som ikke kun ses ved Retten i Aarhus - men generelt ved alle landets retter. Noget af forklaringen kan findes i den måde sagerne behandles på. Der har været en stigning i anvendelse af model A, hvor der ofte er flere opfølgende retsmøder. Dette giver således længere sagsbehandlingstid, som medfører, at mange sager ikke kan slutes inden 120 dage, som var målet i 2020.

Anvendelse af prøveordninger generelt giver en længere samlet sagsbehandlingstid. Herudover har der i en del sager været behov for at iværksætte børnesagkyndig undersøgelse, observationsrapport eller et forløb med overvåget samvær i Familieretshuset, hvilke oftest også gør det umuligt at holde sig inden for måltallet.

Herudover er familieretten stadig udfordret den generelt svære berammelses- og ressourcesituation, som er ved embedet.

Familieretten arbejder for tiden på tiltag i forhold til sagsforberedelsen, som kan være med til at afkorte den samlede sagsbehandlingstid.

Fogedsager

Retten i Aarhus opfyldte i 2020 ikke de gældende mål for sagsbehandlingstid vedrørende almindelige fogedsager. Retten opfyldte målet vedrørende særlige fogedsager.

Af de almindelige fogedsager og betalingspåkrav blev 47 % afsluttet inden 3 måneder i 2020 mod 41 % i 2019. Måltallet var i begge år på 65 %.

Af de særlige fogedsager blev 79 % afsluttet inden 2 måneder i 2020 mod 86 % i 2019. Måltallet var i begge år på 70 %.

Årsagen til den manglende målopfyldelse vedrørende de almindelige fogedsager skyldes dels en stor ophobning af sager fra tidligere år og dels mangel på ressourcer. Det er i den forbindelse vigtigt at erindre, at Fogedretten i Aarhus i 2020 var den mest produktive fogedret i Danmark.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for samtlige fogedsager var kraftigt stigende i 2020 i forhold til 2019. Dette skyldes alene tekniske forhold, idet der i årets løb systemmæssigt er blevet sluttet en række meget, meget gamle fogedsager, der ved en fejl ved deres afslutning for mange år siden ikke var blevet sluttet systemmæssigt.

Fogedretten har som følge af den manglende målopfyldelse i 2020 fortsat fokus på, at sagsbehandlingstiden nedbringes i 2021.

Skiftesager

Retten i Aarhus opfyldte i 2020 de gældende mål vedrørende tvangsopløsningssager og gældssaneringsager, mens målopfyldelsen vedrørende udlevering af dødsboer lå under måltallet.

Af tvangsopløsningssagerne blev 85 % afsluttet inden 3 måneder i 2020 mod 80 % i 2019. Måltallet var i begge år på 75 %.

For så vidt angår de indledte gældssaneringsager blev 88,0 % afsluttet inden 9 måneder i 2020, hvilket var det samme som i 2019. Måltallet var i begge år på 75 %.

Vedrørende udleveringen af dødsboer blev 65 % udleveret inden 2 måneder i 2020 mod 63 % i 2019. Måltallet var i begge år på 80 %.

Sagsbehandlingstiderne for boudlæg, privat skifte, forenklet privat skifte og uskiftet bo var i 2020 overordnet set på niveau med tiderne i 2019.

Årsagen til den manglende målopfyldelse vedrørende sagsbehandlingstiden på dødsboområdet skal i særlig grad findes i det forhold, at afdelingen fortsat i 2020 manglede erfarne medarbejdere og har brugt megen tid på oplæring, ligesom antallet af dødsboskiftesager steg mere end 10 %. Det er i den forbindelse vigtigt at erindre, at skifteretten i Aarhus i 2020 var den fjerde mest produktive skifteret i Danmark.

Af de hovedforhandlede konkurskarantænesager var gennemløbstiden i 2020 på 76 dage. Målet er under 125 dage, og landsgennemsnittet lå i 2020 på 91 dage. .

Skifteretten har som følge af de realiserede sagsbehandlingstider på dødsboområdet fortsat i 2020 fokus på, at sagsbehandlingstiden nedbringes. Dette forventes i særlig grad at ske i takt med, at afdelingens generelle erfaringsniveau øges.

2.3: Målopfyldelse for VVV-sager¹

I 2020 afsluttede Retten i Aarhus 46 % af de særligt prioriterede voldssager, voldtægtssager og våbensager (VVV-sager) inden for fristen på 37 dage. Målet er 57 %, og samlet for byretterne var resultatet i 2020 på 48 %.

Retten's andel af særlige voldssager med udgangen af 2020, der er afgjort inden for 37 dage, ligger på 47 %, hvor gennemsnittet blandt alle byretter var på 47 %. Retten's andel af voldtægtssager, der er afgjort inden for 37 dage, ligger med udgangen af 2020 på 47 %, hvor gennemsnittet blandt alle byretter var på 40 %, og retten's andel af særlige våbensager, der er afgjort inden for 37 dage, ligger med udgangen af 2020 på 38 %, hvor gennemsnittet blandt alle byretter var på 56 %. Retten's andel af fast-track-sager om ungdomskriminalitet, der er afgjort inden for 37 dage, ligger med udgangen af 2020 på 40 %, hvor gennemsnittet blandt alle byretter var på 51 %.

Retten har i 2020 haft særligt fokus på berømmelse af de hastende sager blandt andet ved indførelse af særlige berømmelsesfri spor til VVV-sager, arrestantsager og nævningsager.

I de VVV-sager, hvor sagen ikke blev afsluttet inden for 37 dage, var retten årsag til fristoverskridelsen i 12 % af sagerne i 2020. I 2019 var retten årsag til fristoverskridelse i 13 % af sagerne. Målet er 20 %, og samlet for byretterne var resultatet i 2020 på 15 %. Retten's resultat var således bedre end landsgennemsnittet. Corona-pandemien

2.4: Udvalgte HR-nøgletal (sygefravær og personaleomsætning mv.)

Der er brugt en mindre andel af det samlede årsværksforbrug til administration og ledelse i 2020 end i 2019, og under gennemsnittet for de 24 byretter.

Det gennemsnitlige sygefravær ved Retten i Aarhus lå i 2020 på 17,6 dage, mens det i 2019 lå på 15,5 dage pr. medarbejder. Der var i både 2020 og 2019 en række langtidssygemeldinger, som har påvirket det gennemsnitlige sygefravær negativt.

Personaleomsætningen var i 2020 på 10,2 %, hvilket var et fald i forhold til 2019, hvor omsætningen

¹ Ved en VVV-sag forstås sager, som anklagemyndigheden har markeret som værende en særlig prioriteret voldssag, voldtægtssag eller våbensag. VVV-sagerne er omfattet af en politisk målsætning om, at sagerne skal være løst inden for 37 dage.

var på 12,6 %.

Rettenns lønsumsforbrug steg fra 46,2 mio. kr. i 2019 til 48,1 mio. kr. i 2020.

2.5: Eventuelle andre bemærkninger

Retten i Aarhus har lige som resten af samfundet været påvirket af Covid-19-pandemien, hvilket særligt i foråret 2020 reducerede retten mulighed for at afvikle sager som normalt. Retten i Aarhus har også været påvirket af Covid-19-pandemien efter genåbningen af domstolene, idet retten blandt andet har manglet retssale med tilstrækkelig kapacitet henset til afstandskravene.

Endvidere har Covid-19-pandemien medført behov for afspritning og øget udluftning i lokalerne, hvilket nedsætter tempoet for afviklingen af sager. Endelig har mange retsmøder måttet udsættes på grund af mistanke om smitte med Covid-19 ved en part i sagen.

3. Udviklingsinitiativer i 2020

Projektet "Retten i Aarhus – ét embede", der samler Retten i Aarhus på én lokation, blev afsluttet i 2020. Der er i 2020 brugt mange kræfter på flytningen af skifteretten og fogedretten fra Kannikegade 16 til Vester Allé 12.

Retten har endvidere taget en ny stor retssal beliggende Paludan Müllers Vej 26 i brug. Retssalen er større end de retssale, retten råder over på Vester Allé 10 og 12, og retssalen har været nødvendig som følge af afstandskravene i forbindelse med Covid-19-pandemien og et stort antal længerevarende straffesager med mange tiltalte.